

Zorg- en Veiligheidshuis

Brabant Zuidoost

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Visie 2020-2022

Datum: 26 oktober 2020

Versie: 3.0

Status: Definitief

1. Inleiding

In het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO) werken 21 gemeenten, politie, justitie, reclassering, kinderbescherming en (verslavings-)zorg samen bij de aanpak van complexe problematiek rond overlast, huiselijk geweld en criminaliteit. Hun gezamenlijke doel is de veiligheid en leefbaarheid in Zuidoost-Brabant te verbeteren.

De samenleving verwacht van zorg- en veiligheidsorganisaties dat ze voortvarend samenwerken bij de aanpak van en zorg voor personen met complexe problemen. Het ZVHBZO is specifiek hiervoor opgezet, op een unieke positie in het netwerk van ketenpartners. Binnen dat netwerk kunnen vertrouwelijke gegevens over personen worden gedeeld voor een betere afstemming van de inzet van organisaties. Onder regie van het ZVHBZO wordt alle relevante informatie die gedeeld mag worden vanuit de verschillende domeinen naast elkaar gelegd, geanalyseerd en geduid. Vervolgens worden hieraan concrete acties en relevante interventies gekoppeld om tot een domeinoverstijgende en persoonsgerichte aanpak te komen, die aansluit bij de levensloop van de persoon. Eventuele knelpunten kunnen langs korte lijnen met verschillende organisaties snel worden gesignaleerd en aangepakt. Het ZVHBZO ondersteunt zo gemeenten bij het bestrijden van ernstige zorgproblematiek, overlast en criminaliteit.

Het ZVHBZO werkt als uitvoeringsorganisatie voor en mét 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en 28 maatschappelijke organisaties in het zorg- en veiligheidsdomein. Onze diensten richten zich op het leggen van (complexe) verbindingen tussen de zorg- en veiligheidsketen. De landelijke Meerjarenagenda van de Zorg- en Veiligheidshuizen is ons uitgangspunt voor het inrichten van onze dienstverlening en we vertalen deze naar de regionale situatie.

Deze visie is opgesteld op verzoek van en in afstemming met het bestuur en beschrijft de gewenste ontwikkeling van het ZVHBZO in de periode 2020-2022, de positie in het netwerk en de verschillende rollen van de organisatie. Verder worden de taken benoemd die het ZVHBZO uitvoert. Daarmee is deze visie het uitgangspunt voor de uitwerking van de jaarplannen en voor vervolgstappen in de doorontwikkeling van de organisatie.

2. Organisatie

De samenwerking in het ZVHBZO is vastgelegd in een samenwerkingsconvenant waarin ook bestuur, aansturing en beheer van de organisatie zijn beschreven. Het samenwerkingsconvenant en het bijbehorende privacyprotocol zijn in 2020 volledig geactualiseerd.

De 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant vormen samen het Algemeen Bestuur van de Stichting Exploitatie Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost. Hiervan vormen zeven leden samen het Dagelijks Bestuur. De vertegenwoordigers van de gemeenten, aangevuld met de andere partners verzamelen zich in de Regiegroep. De rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende gremia zijn beschreven in het convenant. Jaarlijks stelt het ZVHBZO een plan op voor de taken die worden uitgevoerd met de daarbij behorende begroting. Na afloop van ieder jaar wordt hiervan verslag uitgebracht, zowel inhoudelijk als financieel.

Het ZVHBZO moet in de komende periode de bedrijfsvoering verder professionaliseren. Daarbij besteden we specifiek aandacht aan:

- Passende personele bezetting; voor de uitvoering van de beschreven taken van het ZVHBZO moet de organisatie over voldoende personele capaciteit beschikken met de daarvoor benodigde deskundigheid.
- Transparante financiële structuur; uitgangspunt voor het ZVHBZO is een sluitende begroting waarbij actief wordt gestuurd op een gezonde financiële huishouding.
- Eenduidige werkprocessen; door een vernieuwend zaaksysteem te gebruiken, willen we onze werkprocessen vereenvoudigen en tegelijk ook borgen dat we voldoen aan de wettelijke voorschriften voor privacy en informatiebeveiliging (privacy by design).
- Voortdurende kwaliteitsontwikkeling; door actief in beeld te brengen hoe de kwaliteit van onze dienstverlening wordt ervaren, willen we meer sturen op de professionele ontwikkeling van onze organisatie.
- Betere zichtbaarheid en bereikbaarheid; door eenvoudige en heldere communicatieboodschappen moet het ZVHBZO zijn zichtbaarheid vergroten, zodat voor betrokkenen duidelijk is waarvoor en op welke manier de organisatie kan worden ingezet.

In het ZVHBZO wordt gewerkt met (gevoelige) persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie die door partners wordt gedeeld. Het is belangrijk hier zorgvuldig mee om te gaan. Daarom worden passende maatregelen genomen om de gegevens te beveiligen en te werken in overeenstemming met de wettelijke vereisten zoals vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

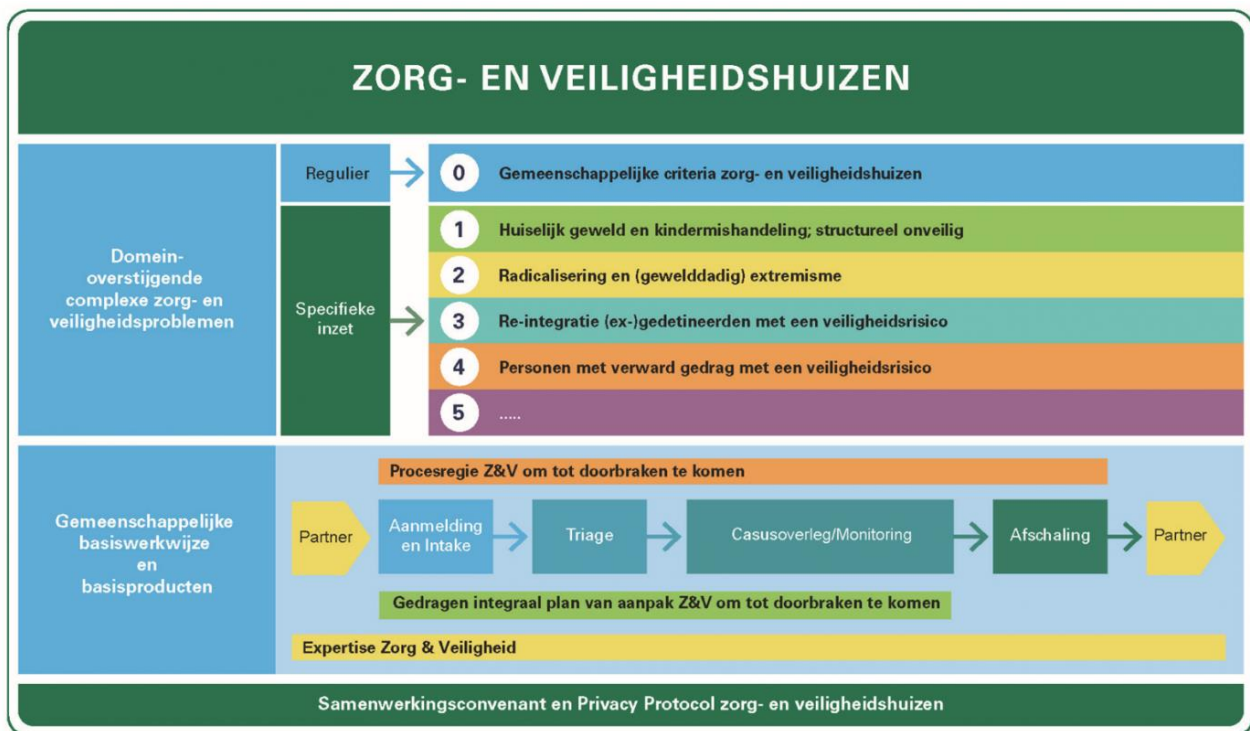
3. Taken en dienstverlening

Voor het bepalen van de taken en vaststellen van de dienstverlening hanteert het ZVHBZO als uitgangspunt het concept van de landelijke Meerjarenagenda 2020-2024, zoals die door de Landelijke Vereniging van Managers Veiligheidshuizen op verzoek van de landelijke stuurgroep voor de Zorg- en Veiligheidshuizen is opgesteld. Deze moet nog door de landelijk stuurgroep formeel worden vastgesteld. De landelijke Meerjarenagenda beschrijft de essentie van de aanpak in ieder Zorg- en Veiligheidshuis. Daaruit volgt dat het zich in de kern richt op de complexe, domeinoverstijgende casussen waarin de samenwerking tussen partners vastloopt (niveaus 3 en 4 van de AVE-systematiek).

Volgens de landelijke uitgangspunten zijn de kerntaken van een Zorg- en Veiligheidshuis als volgt:

1. Het faciliteren en regisseren van casusoverleggen waar complexe domeinoverstijgende casuïstiek met een hoog veiligheidsrisico wordt besproken.
2. Het functioneren als expertisecentrum voor multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek en als vraagbaak voor ketenpartners en professionals.
3. Het signaleren van relevante trends en ontwikkelingen en (strategisch) adviseren van bestuurders en sleutelpartners.

Deze infographic geeft de (algemene) landelijke visie weer van de inrichting en specifieke thematische inzet van de Zorg- en Veiligheidshuizen:

Op basis van dit landelijke kader moet een vertaling worden gemaakt naar de eigen regionale situatie. Daarbij kan door een ZVH worden afgeweken van de landelijke uitgangspunten en specifieke inzet op onderwerpen worden weggelaten of toegevoegd.

Hierna wordt per taakveld toegelicht hoe we daar in Zuidoost-Brabant invulling aan gaan geven.

a. Procesregie op complexe (domeinoverstijgende) casuïstiek

De Zorg- en Veiligheidshuizen bieden volgens de nieuwe landelijke Meerjarenagenda in een gemeenschappelijke aanpak kwalitatief goede procesregie die is gericht op het terugdringen van veiligheidsrisico's op de volgende specifieke thema's:

- Radicalisering en extremisme.
- Personen met verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico.
- (Ex-)gedetineerden met een hoog veiligheidsrisico.
- Huiselijk geweld waaronder stalking in de hoogste gradatie.
- Excessief geweld (wapens, drugs en criminele families).

- *COM; Casussen-op-maat, aangemeld door partners*

In het ZVHBZO beschouwen we het als een basistaak om de casussen op te pakken die door de partners worden aangemeld. Het gaat daarbij vrijwel altijd om casussen die worden opgeschaald volgens de AVE-systematiek en waarbij ondersteuning gevraagd wordt van het netwerk van het ZVHBZO. Wanneer een

zaak niet kan worden opgepakt, zal aan de aanmelder altijd advies worden gegeven hoe hiermee verder kan worden gegaan.

PGA; Thematische Persoonsgerichte Aanpak

Aanvullend op de hiervoor genoemde basistaak verzorgt het ZVHBZO ook een thematische Persoonsgerichte Aanpak (PGA) om overlast en criminaliteit te verminderen en escalatie te voorkomen. Hiermee faciliteren wij gemeenten door een integrale aanpak van personen die ernstige veiligheidsproblemen of ernstige overlast veroorzaken. De selectie van casussen volgens de PGA-structuur gebeurt volgens gezamenlijk vastgestelde criteria en in overleg met de betrokken sleutelpartners.

Er worden op dit moment al twee PGA-lijnen gefaciliteerd door het ZVHBZO:

- PGA Radicalisering; hierin bespreken ketenpartners signalen van (mogelijke) radicalisering van personen. Door het opstellen van een integraal plan van aanpak zetten ketenpartners zich er gezamenlijk voor in om (verdere) radicalisering en/of escalatie te voorkomen.
- PGA HIC/Jeugd; deze aanpak richt zich op (potentiële) daders van High Impact Crimes, zoals straatroven, woninginbraken, overvallen en geweldsdelicten. Ook richt deze aanpak zich op criminele kopstukken van problematische jeugdgroepen en risicovolle groepsleden in hun directe invloedssfeer.

Naast deze bestaande PGA-lijnen wil het ZVHBZO onderzoeken of het mogelijk is om op de volgende thema's een PGA-lijn voor gemeentes te gaan faciliteren:

- PGA Personen met verward gedrag (inclusief de Ketenveldnorm-aanpak als interventie)
- PGA Huiselijk geweld (in nauwe samenwerking met onder meer Veilig Thuis; zij hebben systeemgerichte aanpak rond situaties van huiselijk geweld),
- PGA Mensenhandel (in nauwe samenwerking met onder meer Lumens).

Uitvoeren eventuele plustaken

Wanneer de behoefte ontstaat bij een partner willen we ook inspelen op het uitvoeren van nieuwe zogenaamde plustaken. Daaronder verstaan wij taken die specifiek voor één of een zeer beperkt aantal gemeente(n) worden uitgevoerd en/of een beperkte doorlooptijd kennen. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan taken rondom de terugkeer van ex-gedetineerden met een hoog veiligheidsrisico, het managen van (maatschappelijke) crisissituaties of het ontwikkelen van een aanpak die zich specifiek richt op voetbalhooligans.

Dienstverlening ZVHBZO voor gemeenten met eigen lokale procesregie

Verschillende gemeenten hebben inmiddels capaciteit en kennis in huis om zelf meer regie te voeren op complexe casussen waarbij meerdere organisaties zijn betrokken. Het blijft daarbij soms nodig om via het ZVHBZO verbinding te leggen met bijvoorbeeld het OM/ZSM. Gemeenten kunnen worden ondersteund bij het formuleren van de hulpvraag maar ook kan op andere manieren gebruik worden gemaakt van expertise uit het netwerk van het ZVHBZO en het landelijke netwerk.

Sommige gemeenten escaleren casuïstiek hierdoor pas later, wanneer het niet mogelijk is gebleken (zelf) knelpunten in de samenwerking op te lossen en het beoogde doel niet wordt bereikt. Om in te spelen op die veranderende rol wil het ZVHBZO deze gemeenten eerder ondersteunen met inzet van expertise uit het netwerk en een verbindingsfunctie.

b. Expertisecentrum voor multidisciplinaire problematiek en vraagbaak

Het ZVHBZO richt zich op de aanpak van geëscaleerde casuïstiek en ondersteuning met en door het delen van expertise. We stimuleren de ontwikkeling van kennis die professionals kunnen gebruiken in de uitvoering van hun taken op het snijvlak van zorg en veiligheid. Daarvoor zal, naast het doorlopend verzorgen van adviezen, ook een plan voor kennisdeling worden opgesteld.

We denken hierbij aan het jaarlijks verzorgen van expertmeetings of het organiseren van bedrijfsbezoeken, maar ook aan het ontsluiten van een sociale kaart over de organisaties die in Zuidoost-Brabant werkzaam zijn op het gebied van zorg en veiligheid. Daaruit blijkt welke dienstverlening wordt aangeboden en hoe contactpersonen van organisaties kunnen worden benaderd. Hiermee wordt ingezet op het versterken en ondersteunen van de lokale casusregisseurs bij gemeenten én vertegenwoordigers van de ketenpartners. Deze initiatieven kunnen worden uitgevoerd in afstemming met de regionale Programmaraad Zorg & Veiligheid.

Om de rol als expertisecentrum in te vullen zetten we in op:

- Op verzoek adviseren over mogelijke interventies en geschikte samenwerkingspartners.
- Kennisbevordering door informeren over en intensiveren van de verbinding in de ketensamenwerking.
- Regionaal ontsluiten van een sociale kaart over organisaties op het gebied van zorg en veiligheid.

Het is niet de bedoeling dat het ZVHBZO beleid gaat formuleren, dat blijft een zelfstandige verantwoordelijkheid van de partners.

Daarnaast kan het ZVHBZO zelf ook een actieve bijdrage leveren aan innovatieve projecten voor verbetering van de ketensamenwerking. Hierbij denken we aan het opstellen van werkafspraken voor de aanpak van complexe casussen met verwarde personen met een hoog veiligheidsrisico, het als passende interventie toeleiden van cliënten naar de Ketenveldnorm, het verbinden met ketenpartners in het project 'Geweld hoort nergens thuis' en de inzet van de Wijkrechtbank Eindhoven wanneer een zaak zich hiervoor leent.

c. Signaleren van trends en ontwikkelingen en adviseren van bestuurders

Hierboven staat beschreven dat het ZVHBZO zich meer wil inzetten op actieve kennisdeling en bevordering van de ketensamenwerking. Zo kunnen we ook meer zicht krijgen op nieuwe trends en ontwikkelingen en hierover bovendien rapporteren. Door vroegtijdig knelpunten of kansen te signaleren, zijn we een waardevolle adviseur op het gebied van zorg en veiligheid voor beleidsontwikkelaars en bestuurders. Hiervoor zal bijvoorbeeld in de jaarlijkse rapportage meer worden ingezet op inhoudelijke beschrijving van gesignaleerde trends en ontwikkelingen.

4. Ontwikkeling begroting

De financiering van het ZVHBZO voor de uitvoering van genoemde taken bestaat uit een rijksbijdrage en een bijdrage van de gemeenten.

Ontwikkeling rijksbijdrage

In 2020 ontving het ZVHBZO 319.550 euro van het rijk; de afgelopen jaren is die rijksbijdrage ongewijzigd gebleven. De verwachting is dat bij het vaststellen van de nieuwe landelijke Meerjarenagenda de hoogte van de vergoeding van het rijk voor de Zorg- en Veiligheidshuizen opnieuw zal worden vastgesteld.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdragen bedroegen in 2020 in totaal 362.533 euro, verdeeld over de 21 gemeenten van zuidoost Brabant. Voor 2021 is voorgesteld de gemeentelijke bijdragen niet te verhogen, maar deze enkel te corrigeren met een gewogen indexering (gebaseerd op de ontwikkeling van prijzen en salarissen/lonen).

Uitvoeren meer zaken of nieuwe taken

Om meer zaken of nieuwe taken op te kunnen pakken, en daarmee in te spelen op veranderende behoeften, zal de personele bezetting hierop moeten worden afgestemd. Afhankelijk van het type activiteit kan het gaan om een algemene dienst voor partners of om een plustaak die wordt uitgevoerd voor een specifieke gemeente. Dit kan invloed hebben op de doorbelasting van kosten. Bij het voorstel voor het jaarplan 2022 zal daarom ook een passende conceptbegroting worden opgesteld.

5. Sterk door samen te werken

De kerntaak van het ZVHBZO ligt in het verbinden van ketenpartners bij het oplossen van knelpunten in complexe casuïstiek. Een optimaal resultaat kan alleen worden bereikt als partners het belang zien van een goede samenwerking om het gezamenlijke doel te bereiken. Het ZVHBZO en de partners zullen daarom voortdurend blijven bouwen aan het versterken van die samenwerking en de onderlinge verbinding.

Maar ook met organisaties buiten de convenantpartners kunnen waardevolle verbindingen worden gelegd. Door samen met andere partijen op te trekken, kunnen kansen worden gecreëerd. Onder de vleugels van de regionale Programmaraad Zorg & Veiligheid kunnen bijvoorbeeld programma's worden ontwikkeld voor een betere aanpak van personen met verward gedrag. Samen met het regiobureau Integrale Veiligheid kan de verbinding tussen het veiligheidsdomein en de zorgsector worden versterkt. De leden van het Dagelijks Bestuur proberen ook in hun eigen netwerk verbindingen te leggen die in het belang van het ZVHBZO kunnen zijn. Zij signaleren mogelijkheden voor versterking en vereenvoudiging van de samenwerking.

Extra aandacht besteden we ook aan onze relatie met het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost. De afgelopen tijd is de gezamenlijke aanpak van casuïstiek op het gebied van radicalisering en personen met verward gedrag verder doorontwikkeld. Ook op managementniveau wordt actief gewerkt aan de

verbinding tussen onze twee organisaties. Het is een uitdaging om te onderzoeken welke kansen er zijn om die verbinding in de komende jaren verder te versterken.

6. Perspectief 2022

Met deze visie is een perspectief gecreëerd voor de ontwikkeling van het ZVHBZO in de periode 2020-2022. In deze visie zijn hiervoor doelstellingen geformuleerd en prioriteiten benoemd. Tegelijk verandert momenteel de wereld om ons heen ingrijpend en kan het nodig zijn om in te spelen op onvoorziene ontwikkelingen. Daarom zal jaarlijks een plan worden opgesteld waarin de prioriteiten voor dat jaar worden uitgewerkt. Doel is om in 2022 een stabiele organisatie te vormen die een oplossingsgerichte bijdrage levert aan knelpunten in casuïstiek en voortdurend werkt aan optimalisering van de ketensamenwerking. Op die manier levert het ZVHBZO een waardevolle bijdrage aan een veiligere en leefbare regio.